

Сенс і сутність явища збереження знань тісно пов'язані з поняттям «пам'ять», де велике значення для онтології знання має сфера людської діяльності, у якій формуються форми знання і процедури освіти. Таким чином, онтологія освіти виступає як система знань щодо форм, у яких знання набувають для розуму певні смисли і значення, а також форм, у яких знання зберігаються, тобто існують у неактивному для мислення і незалежному від нього стані.

Список використаних джерел:

1. Романенко М.І. Сучасна філософія освіти : основні проблеми. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Вип. 8. Запоріжжя: ЗДІА, 2002.
2. Сіднев Л.М., Аносов І.П. До питання про антропологічну сутність змісту освіти. Постметодика. 2002. №7-8.
3. Аносов І. П. Антропологізм як чинник гуманізації освіти (теоретико-концептуальні основи). URL: <http://www.lib.ua-ru.net/inode/27070.html>.

ОСВІТА УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА СУЧАСНИЙ СТАН

Сергій Захарін

*доктор економічних наук, професор,
головний науковий співробітник відділу історії та філософії освіти,
Інститут педагогіки
Національної академії педагогічних наук України
м. Київ, Україна*

Багато параметрів безпеки українського суспільства виходять за критичний рівень, який є наслідками війни. Освіта завжди була і є важливою галуззю суспільного життя, необхідною умовою подальшого прогресу та розвитку. Це диктує необхідність розробки нових підходів до механізму управління, зокрема, освітою, створення нових моделей освітнього процесу. У період воєнного стану Міністерство освіти і науки України продовжує реалізацію державної політики у сфері освіти, забезпечує доступність і безперервність освітнього процесу, ставить за мету охопити освітнім процесом усіх дітей України, незалежно від їх розташування. В умовах війни важливого значення набувають питання створення комфортного освітнього середовища та організації освітнього процесу, особливо для тих дітей, які отримали психологічну травму, оскільки воєнні події, які відбуваються в Україні, є стресом для всіх учасників освітнього процесу. Саме тому зростає роль психологічної служби у системі освіти, зокрема забезпечення своєчасного і систематичного надання психологічної, соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей і завдань системи освіти.

Метою є розкрити систему освіти в умовах війни, як виклик нинішніх обставин. Зазначимо, що за рік повномасштабного вторгнення вистояла не лише Україна як держава, вистояла українська освіта. Попри сумну статистику зруйнованих і понівечених закладів освіти українські здобувачі освіти продовжували навчатися – дистанційно чи змішано, завдяки стійкості й відданості педагогів.

Встановлено, що масштаби руйнівного впливу на освіту на етапі гібридної війни навіть складно порівняти з тим, що відбувається (на тлі знищення інших галузей інфраструктури) в умовах тотального воєнного стану. Треба відзначити, що світове наукове співтовариство ще не сповна осмислило наслідки війни в Україні. Війна для вітчизняної наукової спільноти стала таким шокним та дестабілізаційним чинником, після воєнних дій та тотальної розрухи в містах, що були окуповані ворогом та зазнали суттєвих руйнувань і з яких населення, а надто молодь, масово емігрувало, адаптація до змішаного навчання відбувається досить хаотично. А праць, які би зосереджувалися конкретно на питаннях здійснення освітнього процесу в умовах війни, украй мало. Таким чином, виникає нагальна потреба у теоретико-методологічному аналізі сучасного стану освіти в Україні.

Доведено, що забезпечення якості освіти в умовах воєнного стану другий рік поспіль є найвагомішою міжнародною подією. Наша країна презентувала себе, де попри всі страшні виклики, людські трагедії, військові дії, ракетні обстріли та бомбардування, освіта не тільки існує, а й розвивається та прагне покращуватися.

На жаль, російські злочинці обстрілюють міста і села, гинуть громадяни України, знищуються заклади освіти. Захищаючи українську державу, ми дбаємо про цінності, утверджуємо ідентичність, чимала відповідальність за зміцнення основ української державності – на плечах армії освітян, які незалежно від трагічних обставин продовжують виховувати майбутні покоління. Тому дотримання законодавства про державну мову в умовах страшної війни, яка триває проти нашої нації, – одне із ключових завдань.

Обов'язковість застосування української мови в освітньому процесі закріплена у низці Законів України: «Про освіту» [2], «Про повну загальну середню освіту» [3], «Про забезпечення функціонування української мови як державної» [1], які визначають, що мовою освітнього процесу є державна мова та вимагають надання всіх освітніх послуг українською.

У висновку зазначимо, що через війну Україна втратила певний комфорт життя та щоденну стабільність, і компенсувати ми це можемо завдяки освіті. Зараз відкрилося вікно можливостей для української освіти завдяки низці міжнародних партнерів, які готові долучатися, ділитися експертизою, найсвіжішими дослідженнями, навчати та фінансувати українську освіту. Тому якісна освіта є ключовим демографічним чинником: це фундамент для побудови людського капіталу країни; це єдиний інструмент у руках держави, який сприяє демографічному зростанню. Люди приймають рішення про

народження більшої кількості дітей не через разову допомогу, а виходячи з того, чи є доступна і якісна мережа садочків та закладів освіти.

Ринок праці також важливий, але зараз крутий фахівець може працювати на будь-яку компанію світу віддалено, люди менше мігрують за роботою, їм важливий певний рівень життя. І освіта – один із ключових факторів, який його визначає. Тому питання освіти як ніколи на часі для держави.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

РОЛЬ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В УМОВАХ ВІЙНИ (З ДОСВІДУ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНОГО АМАТОРСЬКОГО ТЕАТРУ «EX LIBRIS»)

Марина Каранда
кандидатка філософських наук, доцентка
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна

Ключові слова: театральна педагогіка, психологічне благополуччя, соціальне благополуччя, біографічна драма, інтерактивна казка, арт-терапевтичний вплив.

Метою дослідження є узагальнення досвіду театральної діяльності молодіжного аматорського театру «Ex Libris» у контексті завдань театральної педагогіки в умовах війни в Україні.

На основі психолого-педагогічних засад театральної діяльності та аналізу діяльності молодіжного аматорського театру «Ex Libris» розкрито роль та особливості використання засобів театральної педагогіки в умовах війни.

На жаль, сучасний вітчизняний педагогічний дискурс не містить аналітики, й тим більше – методичних розробок, присвячених специфіці функціонування театральної педагогіки в умовах війни, тоді як у європейських країнах, зокрема, у Польщі, ця проблематика досить активно розробляється [1]. Відтак актуальність осмислення ролі театральної педагогіки в умовах війни, на наш